

Social- og Indenrigsministeriet
Kontor for virksomme indsatser og investeringer
Sagsnummer 2020-9109
iesb

6. november 2020

UDKAST
til
Forslag
til
Lov om ændring af lov om Den Sociale Investeringsfond

(Tydeliggørelse af hjemmel for fastlæggelse af administrationsgrundlag for tilsyn med Den Sociale Investeringsfond og øvrige præciseringer af reglerne for fonden)

§ 1

I lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. lov nr. 1462 af 11. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Til de formål, som fremgår af stk. 2, er Den Sociale Investeringsfond organiseret i to underfonde:

- 1) En investeringsfond.
- 2) En udviklingsfond.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. § 1, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Der fastsættes årligt temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for. Temaerne kan være tværgående for de to underfonde og besluttet årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. Social- og indenrigsministeren orienterer

skriftligt fonden herom. Fonden har efterfølgende mulighed for årligt at indstille et supplerende tema.«

3. I § 6 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* § 6, stk. 1, kan fraviges i de tilfælde, hvor *stk. 2* finder anvendelse.«

4. I § 7 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Private investorer kan investere i fondens portefølje. Investeringerne kan være i fondens samlede portefølje eller i enkelte af fondens investerings- og udviklingsprojekter.

»*Stk. 3.* Den Sociale Investeringsfond skal sikre, at der så vidt muligt er investorer til investerings- og udviklingsprojekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde.«

5. § 8 ophæves.

6. Efter § 9 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 9 a. Fondens forhold reguleres i en vedtægt.

Stk. 2. Bestyrelsen udarbejder fondens vedtægt og ændringer heri, som godkendes af social- og indenrigsministeren.«

7. I § 15 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om Den Sociale Investeringsfonds organisering, drift, tilsyn, revision m.v.«

8. Efter § 15 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 15 a. Fonden afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til social- og indenrigsministeren. Redegørelsen oversendes til Folketinget.«

§ 2

Fondens bestyrelse fremlægger en evaluering af fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en handlingsplan, som skal danne grundlag for stillingtagen til fondens videre organisering.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. april 2021.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Den Sociale Investeringsfond blev oprettet som en del af »Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021«. Aftalen er indgået mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti den 10. november 2017.

Formålet med oprettelsen af Den Sociale Investeringsfond er at understøtte en tidligere og mere forebyggende indsats på de større velfærdsområder til gavn for den enkelte borger og for samfundet gennem nye partnerskaber mellem den offentlige, private og frivillige sektor. Fonden skal endvidere bidrage til at udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser og skabe mere viden om effekterne af tidlige indsatser på de større velfærdsområder ved at udvikle og udbrede indsatser, der evalueres på et solidt grundlag. Endeligt skal fonden bidrage til at tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større velfærdsområder ved at understøtte, at private aktører kan investere i forebyggende velfærdsindsatser.

Som led i social- og indenrigsministerens overtagelse af det ressortmæssige ansvar for Den Sociale Investeringsfond ved kgl. resolution den 24. september er der pågået et arbejde med at afklare social- og indenrigsministerens administration af og tilsyn med fonden. I den forbindelse er det blevet tydeligt, at der er behov for en hjemmel til at fastsætte et egentligt administrationsgrundlag, som kan sikre grundlag for bl.a. ministerens administration af og tilsyn med fonden.

De første års arbejde i Den Sociale Investeringsfond har endvidere vist en række uklarheder i loven, herunder i relation til private investorers mulighed for at investere i dele af fondens portefølje. Der er således behov for en række præciseringer og forenklinger i loven, der skal sikre klare og tydelige rammer for fondens arbejde.

Lovforslaget indeholder på den baggrund forslag til en række ændringer af lov om Den Sociale Investeringsfond.

Formålet med de foreslåede ændringer er:

- at sikre et tydeligt hjemmelgrundlag for ministerens administration af og tilsyn med fonden.
- at afklare uklarheder i loven.

De foreslåede ændringer vil ikke påvirke det overordnede formål eller intentionen med lov om Den Sociale Investeringsfond, men vil sikre et klart lovgrundlag samt et administrationsgrundlag for social- og indenrigsministeren og vil klarlægge rammerne for fondens arbejde. Der kan senere vise sig behov for andre ændringer, når der foreligger en evaluering af fonden i 2021.

Lovforslaget indeholder fem delelementer:

1. Præcisering af fondens organisering og temaer for dens arbejde.
2. Afklaring af private investorers mulighed for at investere i dele af fondens portefølje.
3. Bemyndigelse til fastsættelse af administrationsgrundlag og tilføjelse om, at fondens forhold reguleres i en vedtægt.
4. Tilføjelse om Den Sociale Investeringsfonds muligheder for at yde tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v.
5. Præciseringer om evaluering af fonden.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Præcisering af fondens organisering og temaer for dens arbejde

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af lov om Den Sociale Investeringsfond § 1, stk. 1, og 2, at Den Sociale Investeringsfond skal varetage to formål. Det ene er at udbrede indsats på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det andet er at udvikle og modne nye indsats på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer. Endvidere fremgår det af lovens § 1, stk. 3, at de nærmere temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for, beslutes årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven, og at ministeren for offentlig innovation orienterer skriftligt fonden herom.

Det fremgår af den betænkning, som Social-, Indenrigs- og Børneudvalget afgav den 29. november 2018 efter 2. behandlingen af lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, B, betænkning til L 56 som fremsat, side 1, at Den Sociale Investeringsfond består af to underfonde, der skal fremme fondens to formål. For det første består fonden af en »investeringsfond«, der skal udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter (Den Sociale Investeringsfonds første formål). For det andet består den af en »udviklingsfond«, der skal udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder og danne grundlag for nye offentlige og private investeringer (Den Sociale Investeringsfonds andet formål).

Det fremgår af lovens § 4, at fonden for at opnå og fremme sine formål, jf. § 1, stk. 2 og 3, kan anvende de forretningsdispositioner og finansieringsformer, der er oplyst i lovens § 4, nr. 1-10.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9, at ”Fondens ene formål er at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det foreslås, at disse indsatser årligt aftales i forbindelse med finanslovsforhandlingerne.” Endvidere fremgår det, at ”Fondens andet formål er at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye partnerskaber. Det foreslås, at der i forbindelse med etableringen af fonden besluttet minimum tre områder, som fonden skal udvikle og modne indsatser inden for.”

Af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 15, fremgår det endvidere, at de politiske forhandlinger om temaerne ”følger principperne, der er beskrevet i »Aftale om principperne for satspuljens tilvejebringelse og udmøntning m.v. – oktober 2015«. Det indebærer bl.a., at det skal tilstræbes at nå til enighed om indsatser og områder, der er bred enighed om, og som tilgodeser de relevante målgrupper. Samtidig skal der udvises imødekommenhed over for, at alle partier i begrænset omfang får tilgodeset særlige prioriteter, som et eller flere af de øvrige partier ikke ønsker eller er direkte imod. Det betyder, at enkelte partier ikke har vetoret og således ikke kan udelukke bestemte temaer.”

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Loven og udvalgsbetænkningen til loven er inkonsekvente, hvad angår beskrivelsen af Den Sociale Investeringsfonds organisering, nærmere bestemt at fonden er organiseret i to underfonde. Fordi loven og bemærkningerne til lovforslaget til loven ikke beskriver de to underfonde, fremgår det heller ikke tydeligt, om øvrige bestemmelser i loven gælder for begge underfonde. Det har i praksis særligt skabt uklarheder om, hvorvidt de politisk valgte temaer jf. lovens § 1, stk. 3, gælder for begge underfonde, og om fondens forretningsdispositioner og finansieringsformer, jf. lovens § 4, stk. 1, kan anvendes for begge underfonde.

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at de i § 4 oplyste forretningsdispositioner og finansieringsformer kan anvendes til at opnå og fremme udvikling og modning af nye indsatser og således kan anvendes i både investeringsfonden og udviklingsfonden. Begrundelsen herfor findes i, at de to underfonde har til formål at opfylde fondens formål om hhv. at udbrede indsatser og at udvikle og modne nye indsatser, og at det fremgår af lovens § 4, at fonden for at opnå og fremme sine formål, jf. § 1, stk. 2 og 3, kan anvende de forretningsdispositioner og finansieringsformer, der er oplyst i § 4, nr. 1-10.

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det bør præciseres i loven, at Den Sociale Investeringsfond består af to underfonde, og at de forretningsdispositioner og finansieringsformer, fonden har til rådighed, kan anvendes i begge underfonde.

Endvidere er der behov for at præcisere, hvorvidt de politisk vedtagne temaer gælder for begge underfonde. Af selve lovteksten fremgår det ikke, om temaerne er særskilte for de to underfonde. Derimod fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget til loven, at for fondens første formål om at udbrede indsatser på de større velfærdsområder skal ”indsatserne” aftales årligt. For fondens andet formål om at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder fremgår det, at der ved fondens etablering besluttet minimum tre ”områder”, som fonden skal udvikle og modne indsatser inden for.

I januar 2020 blev det aftalt af partierne bag fonden, Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti (herefter ”aftalekredsen”), at det kommende års temaer skulle være tværgående for de to underfonde. Baggrunden for dette var blandt andet et

ønske fra Den Sociale Investeringsfonds bestyrelse om en øget fleksibilitet i investeringerne, som fonden vurderede som afgørende for fondens succes.

Som led i fondens første investeringer har der desuden været behov for, at fonden kunne indstille et supplerende tema, som imødekom fondens aktuelle billede af investeringsmuligheder. På den baggrund besluttede aftalekredsen, at fonden skulle have mulighed for at indstille et supplerende tema til efterfølgende godkendelse i aftalekredsen.

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det bør præciseres, at temaerne for fondens investeringer kan gælde for begge underfonde, såfremt det besluttet af aftalekredsen. Endvidere er det ministeriets opfattelse, at der i loven bør gives mulighed for, at fonden indstiller et supplerende tema. Det supplerende tema kan indstilles af fonden, når og hvis det vurderes relevant af fonden, og er således ikke bundet til de politiske forhandlinger i forbindelse med aftalen om finansloven. Temaet vil skulle godkendes af aftalekredsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at beslutninger om nye temaer for fondens investeringer ikke vil påvirke allerede igangsatte initiativer. Således gælder nye temaer for igangsættelse af nye initiativer. Det bemærkes endvidere, at aftalekredsen kan vælge at videreføre tidligere års temaer.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget vil det blive præciseret, at Den Sociale Investeringsfond består af to underfonde. En investeringsfond og en udviklingsfond, der hhv. bidrager til fondens første formål, jf. lov om Den Sociale Investeringsfond § 1 stk. 2, nr. 1, om at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer, og til fondens andet formål, jf. lovens § 1, stk. 2, nr. 2, om at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter.

Med forslaget vil det endvidere blive præciseret i lovens § 1, stk. 3, der bliver stk. 4, at der årligt fastsættes temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for, og at temaerne kan være tværgående for de to underfonde.

Endeligt vil det som noget nyt blive tilføjet, at Den Sociale Investeringsfond har mulighed for at indstille et supplerende tema til efterfølgende godkendelse i aftalekredsen.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger i lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

2.2. Afklaring af private investorers mulighed for at investere i dele af fondens portefølje

2.2.1. Gældende ret

Private investorers mulighed for at investere i dele af fondens portefølje eller mulighed for at investere i den samlede portefølje fremgår ikke af selve lovteksten. Det fremgår derimod af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9, at fonden skal sikre, at private investorer investerer i alle indsatser, som fonden investerer i inden for et givent år, dvs. i fondens samlede portefølje. Det fremgår endvidere, at ”En sådan løsning vil sikre, at det er de for fonden udstukne investeringsområder, der fastsætter de overordnede rammer for, hvilke velfærdsindsatser, der skal investeres i”. Det er således investeringsfondens ansvar at finde investorer til alle de områder, som det politisk er besluttet, at der skal investeres inden for.

Følgende fremgår af den betænkning, som Social-, Indenrigs- og Børneudvalget afgav den 29. november 2018 efter 2. behandlingen af lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, B, betænkning til L 56 som fremsat, side 2: ”Eventuelle investorer har således fuld gennemsigtighed i forhold til indholdet af investeringen. Investorerne har dog ikke indflydelse på indholdet i de sociale investeringsprogrammer. Der skal således ved fondens finansiering stilles krav om, at den enkelte ansøger om støtte fra investeringsfonden ikke kan indgå supplerende delaftale om finansiering, partnerskab m.v. med en privat investor om samme indsats, og at en privat investor ikke samtidig kan udføre opgaven. Der er således adskillelse af private investorer og udførerledet. Samme adskillelse gør sig ikke gældende i udviklingsfonden.”

2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Erfaringerne fra de første års arbejde med Den Sociale Investeringsfond har vist, at det er vanskeligt, hvis ikke umuligt for fonden, at tiltrække private investorer, hvis private investorer skal investere i fondens samlede portefølje, dvs. alle investeringer og projekter i regi af de to underfonde frem for i enkeltstående investeringsprojekter. Det gælder både velgørende fonde og kommercielle investorer. Dette skal også ses i lyset af, at flere fonde, der potentielt ville kunne investere i Den Sociale Investeringsfonds portefølje,

har fundatser, der begrænser, hvad fondene kan investere i. Derfor vil de ikke nødvendigvis kunne investere i Den Sociale Investeringsfonds samlede portefølje. Det medfører, at det er vanskeligt for Den Sociale Investeringsfond at realisere en væsentlig del af det politiske formål med at etablere fonden, som er at modne markedet for sociale investeringer i Danmark samt at gennemføre sociale investeringer bl.a. suppleret af ekstern (privat) kapital.

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at lov om Den Sociale Investeringsfond er uklar, når det gælder private investorers muligheder for at investere i projekter og indsatser i regi af fonden. Konkret giver bemærkningerne til lovforslaget til loven og udvalgsbetænkningen anledning til tvivl om, hvorvidt private investorer skal investere i Den Sociale Investeringsfonds samlede portefølje, eller om de også kan investere i enkelte af fondens investerings- eller udviklingsprojekter, så længe Den Sociale Investeringsfond så vidt muligt sikrer, at der er investorer til projekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde.

Endvidere fremgår det ikke klart af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9 og den betænkning, som Social-, Indenrigs- og Børneudvalget afgav den 29. november 2018 efter 2. behandlingen af lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, B, betænkning til L 56 som fremsat, side 2, om formuleringerne skal fortolkes så snævert, at fonden ikke må indgå partnerskaber med private investorer om konkrete – enkeltstående – investeringer og udviklingsprojekter. Det er ligeledes uklart, om bemærkningerne til lovforslaget til loven og udvalgsbetænkningens bemærkninger herom kun gælder investeringsfonden, eller om de også gælder udviklingsfonden.

Ud fra en formålsfortolkning må bemærkningerne i såvel lovforslaget til loven som i udvalgsbetænkningen skulle fortolkes således, at private fonde, som ønsker at investere i et enkelt investerings- eller udviklingsprojekt, som ligger inden for de private fondes fundats, kan gøre det, selvom de øvrige projekter i Den Sociale Investeringsfond ligger uden for de private fondes fundats. Dette vil også være i overensstemmelse med lovens intention.

Der vurderes på den baggrund at være behov for en præcisering af reglerne i loven.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det i lovens § 7 præciseres, at private investorer kan investere i fondens portefølje, og at investeringerne kan være i fondens samlede portefølje eller i enkelte af fondens investerings- og udviklingsprojekter i regi af de to underfonde. Endvidere foreslås det at præcisere, at Den Sociale Investeringsfond skal sikre, at der så vidt muligt er investorer til investerings- og udviklingsprojekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde.

Det er ministeriets vurdering, at forslaget vil medføre, at Den Sociale Investeringsfond får klarere rammer for at realisere sit formål, herunder intentionen om at fonden skal bidrage til at tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større velfærdsområder ved at understøtte, at private aktører kan investere i forebyggende velfærdsindsatser.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 3.

2.3. Bemyndigelse til fastsættelse af administrationsgrundlag og tilføjelse om, at fondens forhold reguleres i en vedtægt

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af lov om Den Sociale Investeringsfond § 15, at social- og indenrigsministeren fører tilsyn med fonden. Endvidere fremgår det af § 15, stk. 2, at ministeren kan afkræve fonden enhver oplysning, som ministeren anser for nødvendig for at kunne udøve sin tilsynsforpligtelse. Ministeren skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med fondens administrative og økonomiske systemer, regnskaber og virksomhed i øvrigt.

Af lovens § 15, stk. 2, fremgår det, at bestyrelsesformanden holder ministeren for offentlig innovation orienteret om alle væsentlige forhold vedrørende fonden, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi eller aktiviteter.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 12, at hensigten med etableringen af et tilsyn er, at der kan gribes ind, hvis fonden for eksempel ikke disponerer inden for de med lovforslaget fastsatte grænser. Loven indeholder ikke nærmere regler, der regulerer driftsrammerne for fonden, herunder sekretariatet. Indholdet af det overordnede tilsyn er heller ikke nærmere beskrevet.

Loven eller bemærkningerne til lovforslaget til loven indeholder ligeledes ikke en bestemmelse om udarbejdelse af vedtægter, samt ministerens adgang til at godkende sådanne.

2.3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Social- og Indenrigsministeriet er i forbindelse med den ressortmæssige overdragelse af Den Sociale Investeringsfond blevet opmærksom på, at der i lov om Den Sociale Investeringsfond mangler hjemmel til at fastsætte et egentligt grundlag for ministerens administration af og tilsyn med fonden (administrationsgrundlag). Det påhviler social- og indenrigsministeren at føre et overordnet tilsyn med fonden, herunder med de økonomiske dispositioner, men rammerne for disse er ikke fastlagt i loven.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 12, er hensigten med etableringen af et tilsyn, at der kan gribes ind, hvis fonden for eksempel ikke disponerer inden for de med lovforslaget fastsatte rammer. Social- og Indenrigsministeriet vurderer tillige, at hensigten er, at ministeren bør føre et overordnet tilsyn med fonden, ligesom ministeren bør følge udviklingen i fonden, herunder sikre, at der sker en omkostningseffektiv drift. Der er således behov for at beskrive ansvars- og kompetencefordelingen mellem på den ene side fondens bestyrelse og daglige ledelse og på den anden side social- og indenrigsministeren.

Det er endvidere Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det vil kunne styrke fondens administrative rammer, at bestyrelsen udarbejder vedtægter, som godkendes af ministeren.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i loven indsættes en bestemmelse i § 15, som vil give social- og indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om Den Sociale Investeringsfonds organisering, drift, tilsyn, revision m.v.

Med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil ministeren kunne udstede et administrationsgrundlag, hvoraf det blandt andet kan fremgå efter hvilke regler, fonden aflægger regnskab, får anvist tilskud, bliver revideret, administrerer samt løbende inddrager Social- og Indenrigsministeriet i drift og økonomi med henblik på, at ministerens ansvar kan indfris.

Endvidere vil den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse medføre, at social- og indenrigsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om regnskab,

revision, tilskud, administration samt den løbende inddragelse af ministeriet i drift og økonomi med henblik på at føre et overordnet tilsyn med fonden, herunder de økonomiske dispositioner.

Administrationsgrundlaget vil udgøre et samlet regelsæt sammen med lov om Den Sociale Investeringsfond, fondens vedtægter, aftale i henhold til rigsrevisorlovens § 9 om samarbejde om revisionsopgaver ved Den Sociale Investeringsfond, som sikrer, at Rigsrevisionen kan anvende fondens interne revisors revision af oplysninger med betydning for statsregnskabet, og at dobbeltrevision herved kan minimeres eller undgås, samt øvrige relevante statslige regler. Herved kan der etableres transparente og klare rammer for administration af og tilsyn med fonden.

Endvidere foreslås det, at der i lovens § 9 indsættes en bestemmelse, hvor det vil blive præciseret, at fondens forhold reguleres i en vedtægt, samt at bestyrelsen udarbejder fondens vedtægt og ændringer heri, som godkendes af social- og indenrigsministeren. Vedtægterne kan for eksempel indeholde nærmere retningslinjer for overordnede dispositioner, fondens aktiviteter, bestemmelser om risikostyring samt omkostningseffektiv drift af fonden.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger i lovforslagets § 1, nr. 6 og 7.

2.4. Tilføjelse til Den Sociale Investeringsfonds muligheder for at yde tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v.

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af lov om Den Sociale Investeringsfond § 6, stk. 1, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser. Endvidere fremgår det af lovens § 6, stk. 2, at Den Sociale Investeringsfond som vilkår for tildeling af tilskud kan fastsætte, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 4, at inspirationen til fonden har været at kunne igangsætte nye former for samarbejde mellem forskellige aktører, for eksempel offentligt-private

partnerskaber, der er baseret på en resultatkontrakt og som inddrager én eller flere investorer (også betegnet som ”social impact bonds”).

Endvidere fremgår følgende af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 7: ”For at understøtte at offentlige myndigheder kan igangsætte forsøg med partnerskaberne, vurderes det i den forbindelse bl.a. at være hensigtsmæssigt, at fonden kan give tilskud til offentlige myndigheder, der ønsker at igangsætte forsøg med partnerskaberne. Idet fonden vil skulle engagere sig i en række forskellige typer af partnerskaber, vurderes det ligeledes hensigtsmæssigt, at fonden skal kunne foretage en række finansielle andre dispositioner – for eksempel at foretage kapitalindskud og stifte selskaber m.v. – således at fonden har en tilpas stor værktøjskasse til at kunne opnå dens formål”.

2.4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Den Sociale Investeringsfond har gjort sig en række erfaringer med investeringer i kommunerne. For at iværksætte sociale investeringer i kommunerne har det vist sig relevant for fonden at kunne indgå partnerskaber med konkrete kommuner og med evt. serviceleverandører om sociale investeringer om udvikling af sociale investeringer.

For at iværksætte den slags partnerskaber har Den Sociale Investeringsfond haft behov for at kunne yde tilskud til konkrete velfærdsindsatser i konkrete kommuner, med hvem de iværksætter det pågældende partnerskab. Disse partnerskaber baserer sig på en resultatkontrakt, hvor fonden finansierer en velfærdsindsats mod, at kommunen tilbagebetaler fonden den initiale investering med et kontraktuelt fastsat afkast, såfremt der med indsatsen opnås en række aftalte resultater. Denne finansieringsform er ifølge lovens § 6, stk. 2, til rådighed for fonden.

I praksis er der dog opstået tvivl om, hvorvidt lovens § 6, stk. 1, indebærer, at Den Sociale Investeringsfond ikke kan indgå direkte partnerskaber om sociale investeringer med specifikke kommuner, og dermed økonomisk investere direkte i konkrete indsatser i disse kommuner, uden at der gennemføres en ansøgningsrunde.

Samtidig er det erfaringen, at det vil være vanskeligt og ressourcekrævende at iværksætte den slags investeringer og partnerskaber gennem en ansøgningsrunde, da der er behov for, at partnerskabsaftalerne forhandles med den konkrete kommune, og for at investeringer foretages på baggrund

af en vurdering af rammerne for den konkrete investeringscase i kommunen og potentialerne for en vellykket indsats. Det skyldes, at der som led i indgåelsen af aftalen vil skulle udarbejdes en konkret business case, der sandsynliggør, at de forventede budgetbesparelser som følge af investeringen/indsatsen kan dække en tilbagebetaling af den initiale investering med et kontraktuelt fastsat afkast.

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det begrænser fondens muligheder for at opnå dele af sit formål om at bidrage til nye måder at finansiere offentlige velfærdsindsatser gennem sociale investeringer, hvis samtlige partnerskaber og investeringer, hvor der ydes tilskud eller finansiering til den offentlige sektor, vil skulle indgås på baggrund af en ansøgningsrunde.

Dermed er det ministeriets opfattelse, at sociale investeringer bør kunne iværksættes uden en ansøgningsrunde i de tilfælde, hvor Den Sociale Investeringsfond kræver tilskuddet tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Den Sociale Investeringsfond får mulighed for at fravige bestemmelsen om, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde i de tilfælde, hvor fonden som vilkår for tildeling af tilskud fastsætter, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

Af den foreslåede ændring følger, at fonden vil kunne iværksætte investeringer direkte i kommuner, når der er tale om et partnerskab baseret på en resultatkontrakt og hvor det tilskud, der gives, kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie.

Det følger af den foreslåede ændring, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. vil skulle ske igennem en ansøgningsrunde, når lovens stk. 2 ikke finder anvendelse.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3.

2.5. Præciseringer om evaluering af fonden

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår ikke af selve lovteksten til lov om Den Sociale Investeringsfond, at der skal foretages en evaluering af fonden. Af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 11, fremgår det, at ”fondens bestyrelse fremlægger en status for fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en handlingsplan, som skal danne grundlag for, at regeringen, KL og Danske Regioner kan tage stilling til fondens videre organisering.”

I svar på Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets spørgsmål nr. 6 af 24. oktober 2018, d. 7. november 2018 til forslag L 56 til lov om Den Sociale Investeringsfond fremgår det endvidere, at fondens bestyrelse pålægges at fremlægge en status og handleplan for fondens arbejde efter fire år, hvorefter der i en aftale mellem parterne (stat, kommuner og regioner) kan tages stilling til fondens videre organisering.

2.5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det i loven bør præciseres, at der gennemføres en evaluering af fonden.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 11, at Regeringen, KL og Danske Regioner skal tage stilling til fondens videre organisering på baggrund af en status for fondens arbejde og en handlingsplan. Af svaret på udvalgsspørgsmålet henvises endvidere til en evaluering, der tager udgangspunkt i de erfaringer, der vil være siden fondens etablering. Det bør således præciseres, at der skal udarbejdes en evaluering, der vil skulle tage udgangspunkt i de hidtidige erfaringer med fonden, og som skal danne grundlag for en handlingsplan. Det er samtidig ministeriets opfattelse, at dette vil give de bedste forudsætninger for at tage stilling til fondens videre organisering.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget til loven og svaret på udvalgsspørgsmålet, at bestyrelsen pålægges at fremlægge dette inden for de første fire år (2018-2021), det vil sige i 2021.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget vil det blive præciseret, at fondens bestyrelse fremlægger en evaluering af fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en

handlingsplan, som skal danne grundlag for stillingtagen til fondens videre organisering.

Den Sociale Investeringsfond er ansvarlig for, at der iværksættes en evaluering, som en handlingsplan kan baseres på. Evalueringen og handlingsplanen vil skulle forelægges for social- og indenrigsministeren inden udgangen af 2021 og drøftes blandt parterne bag fonden (stat, kommuner og regioner) samt i aftalekredsen.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med princippet om enkle og klare regler, idet lovændringen har til formål at afklare uklarheder i lovgivningen og sikre en nemmere forvaltning og administration. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for forslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Social- og Indenrigsministeriet vurderer, at de fem principper for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for de ændringer, der med lovforslaget foreslås til Lov om Den Sociale Investeringsfond.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. november 2020 til den 5. december 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsløshedskassen for selvstændigt erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Kommunernes Revision, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Business Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Forbund, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk IT, Dansk Metal, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, Finansforbundet, Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Den Sociale Investeringsfond, Den Sociale Kapitalfond, Den Uvildige konsulentforening på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR - danske revisorer, FTF, Garantifonden for indskydere og investorer, Institut for Menneskerettigheder, Investering Danmark, Justitia, KFUM's Sociale Arbejde, Kommunernes Landsorganisation (KL), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Landsforeningen af Socialpædagoger, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Mødrehjælpen, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Socialstyrelsen, Ungdommens Røde Kors, Ungdomsringen, UNHCR Regional Representation for Northern Europe og Vækstfonden.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	---	--------------------------------------

	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 1 og 2, i lov om Den Sociale Investeringsfond, at Den Sociale Investeringsfond skal varetage to formål. Det ene er at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det andet er at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9, at ”Fondens ene formål er at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det foreslås, at disse indsatser årligt aftales i forbindelse

med finanslovsforhandlingerne.” Endvidere fremgår det, at ”Fondens andet formål er at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye partnerskaber. Det foreslås, at der i forbindelse med etableringen af fonden besluttet minimum tre områder, som fonden skal udvikle og modne indsatser inden for.”

Det foreslås, at der i lovens § 1 indsættes et nyt *stk.* 3, hvorved det præciseres, at Den Sociale Investeringsfond er organiseret i to underfonde:

- 1) En investeringsfond
- 2) En udviklingsfond.

Endvidere præciseres det, at de to fonde skal bidrage til de formål, som fremgår af *stk.* 2.

Med forslaget vil det blive præciseret, at fonden består af to underfonde, og at disse to underfonde dels bidrager til fondens første formål om at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter, dels bidrager til fondens andet formål om at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer jf. lovens § 1 *stk.* 2. Med ændringen bemærkes det endvidere, at begge underfonde kan anvende de i lovens § 4 oplyste forretningsdispositioner og finansieringsformer.

Forslaget vil ikke indebære ændringer i den gældende retstilstand, herunder ændringer i fondens konstruktion og rammer.

Det bemærkes, at der i bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9, at, henvises til både politisk valgte ”indsatser” og ”områder”, mens selve loven henviser til ”temaer”. Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at ”temaer” skal forstås som overordnede målsætninger eller delformål for fondens investeringer, og at ”indsatser” skal forstås som konkrete sociale indsatser og investeringer i eller partnerskaber om disse. ”Områder” forstås i denne sammenhæng som synonymt med ”temaer”.

Da begreberne ”temaer”, ”indsatser” og ”områder” ikke anvendes konsekvent, er det ministeriets vurdering, at det er nødvendigt at præcisere, at aftalekredsen beslutter de overordnede temaer for fondens to underfonde,

men at fonden foretager den konkrete udvælgelse af udviklings- og investeringsprojekter ud fra en faglig vurdering. Præciseringen vurderes at være i overensstemmelse med lovens intention, idet det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 15, at bestyrelsen på baggrund af deres faglige ekspertise og inden for de politisk givne rammer vil skulle vurdere, om indsatser, der ønskes udbredt, kan medføre bedre resultater, der bl.a. vil skabe en positiv forandring for målgruppen samtidig med, at der skabes målbare offentlige besparelser, der er større end udgifterne ved indsatsen. De politisk besluttede rammer inden for fondens formål vil herefter konsekvent kunne benævnes ”temaer” frem for ”indsatser” og ”områder”.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af lov om Den Sociale Investeringsfond § 1, stk. 1, og 2, at Den Sociale Investeringsfond skal varetage to formål. Det ene er at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det andet er at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer.

Det fremgår endvidere af § 1, stk. 3, i lov om Den Sociale Investeringsfond, at de nærmere temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for, besluttet årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven.

Det foreslås, at lovens § 1, stk. 3, der med lovforslaget vil blive stk. 4, nyaffattes. Med det foreslåede nye *1. pkt.* præciseres det, at der årligt fastsættes temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for.

Formuleringen i det gældende *1. pkt.* om, at temaerne besluttet årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven, flyttes til det nye *2. pkt.*

I det nye *2. pkt.* tilføjes, at temaerne kan være tværgående for de to underfonde. Med ændringen præciseres det, at aftalekredsen kan vælge, at temaerne skal være tværgående for de to underfonde. Det er ministeriets

vurdering, at denne mulighed ikke fremgår tydeligt af den gældende lovgivning.

I det gældende 2. pkt., der bliver 3. *pkt.*, ændres ministeren for offentlig innovation til social- og indenrigsministeren. Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse, der ikke indebærer ændringer i lovens materielle indhold. Ændringen af den relevante minister skyldes Social- og Indenrigsministerens overtagelse af det ressortmæssige ansvar for Den Sociale Investeringsfond ved kgl. resolution den 24. september 2019.

Der tilføjes et nyt 4. *pkt.* om, at fonden efterfølgende har mulighed for årligt at indstille et supplerende tema. Med ændringen vil det fremgå eksplicit, at Den Sociale Investeringsfond hvert år får mulighed for at indstille et supplerende tema. Det følger af ændringen, at det supplerende tema kan indstilles af fonden, når og hvis det vurderes relevant af fonden, og temaet er således ikke bundet til de politiske forhandlinger i forbindelse med aftalen om finansloven. Endvidere følger det af forslaget, at det supplerende tema vil skulle godkendes af aftalekredsen.

Den foreslåede bestemmelse i § 1 vil medføre, at rammerne for fondens arbejde præciseres, herunder at det fremgår tydeligt, at de temaer, der årligt fastsættes inden for de i stk. 2 nævnte formål, og som fonden skal disponere og investere inden for, kan være tværgående for de to underfonde, såfremt det besluttet af aftalekredsen. Bestemmelsen vil dertil medføre, at det fremgår eksplicit, at Den Sociale Investeringsfond har mulighed for årligt at indstille et supplerende tema. Det indstillede tema vil skulle godkendes af aftalekredsen.

Det bemærkes, at den gældende retstilstand for de politiske forhandlinger om temaerne, som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9 og gengivet i punkt 2.1.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger, forbliver uændret.

Med ændringerne i 1. og 2. pkt. er der alene tale om konsekvensændringer, som ikke indebærer ændringer i lovens materielle indhold.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af lov om Den Sociale Investeringsfond § 6, stk. 1, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser. Endvidere fremgår det af § 6, stk. 2, at Den Sociale Investeringsfond som vilkår for tildeling af tilskud kan fastsætte, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 4, at fonden skal bidrage til at kunne igangsætte nye former for samarbejde mellem forskellige aktører, for eksempel offentligt-private partnerskaber, der er baseret på en resultatkontrakt og med inddragelse af én eller flere investorer (også betegnet som ”social impact bonds”).

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget til loven, side 7, at for at understøtte, at offentlige myndigheder kan igangsætte forsøg med partnerskaberne, kan fonden give tilskud til offentlige myndigheder, der ønsker at igangsætte forsøg med partnerskaberne. Endvidere fremgår det, at idet fonden vil skulle engagere sig i en række forskellige typer af partnerskaber, vurderes det hensigtsmæssigt, at fonden skal kunne foretage en række andre finansielle dispositioner.

De første års erfaringer med Den Sociale Investeringsfond har vist et behov for, at fonden kan indgå partnerskaber med- og yde tilskud til konkrete kommuner i forbindelse med sociale investeringer og/eller udviklingen af sociale investeringer. Disse partnerskaber baserer sig på en resultatkontrakt, hvor fonden finansierer en velfærdsindsats mod, at kommunen tilbagebetaler fonden den initiale investering med et kontraktuelt fastsat afkast, såfremt der med indsatsen opnås en række aftalte resultater. Denne finansieringsform er ifølge lovens § 6, stk. 2, til rådighed for fonden.

Det er dog uklart, hvorvidt lovens § 6, stk. 1, indebærer, at Den Sociale Investeringsfond ikke kan indgå direkte partnerskaber om sociale investeringer med specifikke kommuner, uden at der gennemføres en ansøgningsrunde.

Det foreslås derfor, at der i lovens § 6 indsættes et nyt *stk. 3*, hvor det præciseres, at lovens § 6, *stk. 1*, kan fraviges i de tilfælde, hvor *stk. 2* finder anvendelse.

Med den foreslåede ordning vil Den Sociale Investeringsfond få mulighed for at fravige bestemmelsen om, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, i de tilfælde, hvor fonden som vilkår for tildeling af tilskud fastsætter, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

Af den foreslåede ændring følger, at fonden vil kunne iværksætte investeringer direkte i kommuner, når der er tale om et partnerskab baseret på en resultatkontrakt og hvor det tilskud, der gives, kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie. Den foreslåede ændring forventes at gøre det lettere for fonden at foretage flere investeringer i partnerskaber med kommuner, og investeringerne forventes at kunne blive foretaget på et mere oplyst grundlag med afsæt i den enkelte kommune og den konkrete business case.

Det bemærkes, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, når lovens *stk. 2* ikke finder anvendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Private investorers mulighed for at investere i dele af fondens portefølje eller mulighed for at investere i den samlede portefølje fremgår ikke af lov om Den Sociale Investeringsfond. Det fremgår derimod af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 9, at fonden skal sikre, at private investorer investerer i alle indsatser, som fonden investerer i inden for et givent år, dvs. i fondens samlede portefølje.

Af den betænkning, som Social-, Indenrigs- og Børneudvalget afgav den 29. november 2018 efter 2. behandlingen af lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond jf. Folketingstidende 2018-19, B, betænkning til L 56 som fremsat, side 2, fremgår det endvidere at ”Eventuelle investorer har [...] fuld gennemsigtighed i forhold til indholdet af investeringen. Investorerne har

dog ikke indflydelse på indholdet i de sociale investeringsprogrammer. Der skal således ved fondens finansiering stilles krav om, at den enkelte ansøger om støtte fra investeringsfonden ikke kan indgå supplerende delaftale om finansiering, partnerskab m.v. med en privat investor om samme indsats, og at en privat investor ikke samtidig kan udføre opgaven. Der er således adskillelse af private investorer og udførerleddet. Samme adskillelse gør sig ikke gældende i udviklingsfonden.”

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at loven er uklar, når det gælder private investorers muligheder for at investere i projekter og indsatser i regi af fonden. Konkret er det uklart, om bemærkningerne til lovforslaget til loven og udvalgsbetænkningen forudsætter, at private investorer skal investere i fondens samlede portefølje, eller om de også kan investere i enkelte af fondens investerings- og udviklingsprojekter, så længe Den Sociale Investeringsfond så vidt muligt sikrer, at der er investorer til projekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde. Det er desuden ministeriets opfattelse, at det ikke fremgår tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget til loven og udvalgsbetænkningen, hvorvidt formuleringerne skal fortolkes så snævert, at fonden ikke må indgå partnerskaber med private investorer om konkrete – enkeltstående – investeringer.

Ud fra en formålsfortolkning er det ministeriets opfattelse, at bemærkningerne til lovforslaget til loven og udvalgsbetænkningen må skulle fortolkes således, at private fonde, som ønsker at investere i et enkelt projekt, som ligger inden for de private fondes fundats kan gøre det, selvom de øvrige projekter i Den Sociale Investeringsfonds portefølje ligger uden for de private fondes fundats. Dette vil også være i overensstemmelse med lovens intention. Der vurderes på den baggrund at være behov for en præcisering af reglerne i loven.

Konkret foreslås det, at der i lovens § 7 indsættes to nye stykker. Med det foreslåede nye *stk. 2* vil det blive præciseret, at private investorer kan investere i fondens portefølje. Investeringerne kan være i fondens samlede portefølje eller i enkelte af fondens investerings- og udviklingsprojekter. ”Portefølje” henviser i lovforslaget til fondens portefølje af investeringer og projekter i regi af de to underfonde.

Med det foreslåede nye *stk. 3* vil det endvidere blive præciseret, at Den Sociale Investeringsfond skal sikre, at der så vidt muligt er investorer til

investerings- og udviklingsprojekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde.

Forslaget indebærer, at Den Sociale Investeringsfond i den årlige redegørelse til ministeren vil skulle redegøre for, at fonden i det omfang, det er muligt, har søgt at sikre eksterne investeringer til alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde. Det kan for eksempel ske ved at dokumentere opsøgende aktiviteter over for investorer eller øvrige aktiviteter iværksat af fonden for at sikre ekstern kapital.

Med forslaget vil det blive tydeliggjort, at private investorer har mulighed for at investere i enkelte investeringsprojekter, så længe Den Sociale Investeringsfond så vidt muligt sikrer, at der er investorer til investeringer inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde. Det ligger også i den foreslåede præcisering, at Den Sociale Investeringsfond kan afvise yderligere investering i allerede inddækkede investeringsområder, hvis alle de politisk besluttede områder ikke er dækket ind.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 8 i lov om Den Sociale Investeringsfond at Den Sociale Investeringsfond afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til ministeren for offentlig innovation, og at redegørelsen oversendes til Folketinget. Bestemmelsen er placeret i lovens *kapitel 2* om fondens dispositioner.

Det er imidlertid Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at denne bestemmelse ikke omhandler fondens dispositioner, men derimod blandt andet skal ses som led i tilsyn med fonden i lovens *kapitel 6* og den generelle orientering af social- og indenrigsministeren og Folketinget om fondens virke.

Derfor foreslås det, at lovens § 8 flyttes fra lovens kapitel 2 til kapitel 6. Konkret sker dette ved, at lovens § 8 ophæves, og at der indsættes en ny § 15 a med enslydende formulering i lovens kapitel 6.

Ændringen indebærer ikke ændringer i lovens materielle indhold.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 7.

Til nr. 6

Det gældende lovgrundlag for Den Sociale Investeringsfond indeholder ikke en bestemmelse om udarbejdelse af vedtægter eller om ministerens adgang til at godkende sådanne. Efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse vil det kunne styrke fondens administrative rammer, at bestyrelsen udarbejder vedtægter, som godkendes af ministeren.

Derfor foreslås det, at der i lovens kapitel 3 indsættes en ny § 9 a. Med forslaget vil det blive præciseret, at fondens forhold reguleres i en vedtægt.

Endvidere vil det foreslåede nye § 9 a, stk. 2, medføre, at bestyrelsen udarbejder fondens vedtægt og ændringer heri, som godkendes af social- og indenrigsministeren.

Af vedtægterne vil der kunne fremgå bestemmelser om overordnede dispositioner, der skal forelægges ministeren til godkendelse på et statusmøde eller til orientering på et orienteringsmøde, ligesom det vil kunne blive præciseret, i hvilket omfang bestyrelsen er forpligtet til at orientere ministeren om emner af væsentlig betydning for fonden med henblik på at muliggøre udøvelsen af ministerens administration og tilsyn med Den Sociale Investeringsfond. Vedtægterne kan også indeholde nærmere retningslinjer for fondens aktiviteter, herunder bestemmelser om risikostyring samt omkostningseffektiv drift af fonden. Vedtægterne vil skulle anmeldes til Erhvervsstyrelsen og vil blive offentligt tilgængelige.

Til nr. 7

Lov om Den Sociale Investeringsfond indeholder ikke en bemyndigelse til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte et regelgrundlag for fondens drift m.v., der kan understøtte ministerens ansvar for at føre et overordnet tilsyn med fonden. Som følge heraf vil det være vanskeligt for ministeren at tilrettelægge et tilfredsstillende tilsyn, da der ingen nærmere bestemmelser er angivet herom.

Det foreslås derfor, at der i § 15 indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter social- og indenrigsministeren vil kunne fastsætte regler om Den Sociale Investeringsfonds organisering, drift, tilsyn, revision m.v.

Det følger af den foreslåede ændring af § 15, at ministeren herefter kan fastsætte et egentligt administrationsgrundlag, der sætter rammerne for ministerens administration af og tilsyn med fonden.

Administrationsgrundlaget er en mulighed for ministeren for at lave et smidigt administrativt og økonomisk regelgrundlag, der kan tilpasses løbende, da fonden fortsat er i et afsøgende stadie. Det er ikke hensigten, at administrationsgrundlaget skal begrænse fondens investeringsmuligheder substantielt, men skal tværtimod med respekt for fondens lovfastede formål og bestyrelsens kompetence beskrive de administrative rammer, der er et minimum for anvendelsen af statslige midler efter principper om omkostningseffektiv drift.

Administrationsgrundlaget kan med inspiration fra andre, større fonde så som Vækstfonden indeholde principper for tilsyn med personaleforhold for eksempel lønniveauer, retningslinjer for tilskudsanvisning til fondens sekretariat, sagsgange for ministeriets løbende tilsyn med den interne administration og økonomiske forhold i fonden, samt krav i forbindelse med budgetlægning, udgiftsopfølgning, aflæggelse af årsregnskab og revision.

Grundlaget kan endvidere rammesætte aftaler om rådgivning fra social- og indenrigsministeriets departement inden for eksempelvis HR, samt praktiske administrative forhold, så som bistand til sekretariatet i form af lokaler, forplejning, it-udstyr m.v.

Administrationsgrundlaget, der vil kunne blive fastsat af social- og indenrigsministeren efter den foreslåede bemyndigelse, vil således kunne beskrive de centrale regelsæt og styringsforhold m.v., som gælder for Den Sociale Investeringsfond, samt nærmere beskrive ansvars- og kompetencefordelingen mellem på den ene side fondens bestyrelse og daglige ledelse og på den anden side social- og indenrigsministeren.

Administrationsgrundlaget vil sammen med lov om Den Sociale Investeringsfond, fondens vedtægter, § 9-aftale mellem social- og indenrigsministeren og Rigsrevisionen vedrørende revision samt øvrige relevante regelsæt kunne udgøre de væsentligste dokumenter, som lægges til grund for social- og indenrigsministerens tilsyn med, at fonden lever op til deres formål og forvalter det statslige tilskud effektivt og korrekt.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af § 8 i lov om Den Sociale Investeringsfond, at Den Sociale Investeringsfond afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til ministeren for offentlig innovation, og at redegørelsen oversendes til Folketinget.

Det bemærkes endvidere, at ministeren oversender redegørelsen til Folketinget.

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at lovens gældende § 8, blandt andet skal ses som led i tilsyn med fonden i lovens kapitel 6.

Derfor foreslås det, at lovens § 8 ophæves og indsættes i kapitel 6 som en ny § 15 a med enslydende formulering i lovens kapitel 6. Samtidig ændres ”ministeren for offentlig innovation” til ”social- og indenrigsministeren”, som følge af social- og indenrigsministerens overtagelse af det ressortmæssige ansvar for Den Sociale Investeringsfond ved kgl. resolution den 24. september 2019.

Ændringen er alene en konsekvensændring, som ikke indebærer ændringer i lovens materielle indhold.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 4.

Til § 2

Af bemærkningerne til lovforslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 56 som fremsat, side 11, fremgår det, at ”det forudsættes, at fondens bestyrelse fremlægger en status for fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en handlingsplan, som skal danne grundlag for, at regeringen, KL og Danske Regioner kan tages stilling til fondens videre organisering.”

Det fremgår endvidere af svar på Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets spørgsmål nr. 6 af 24. oktober 2018, d. 7. november 2018 til forslag L 56 til lov om Den Sociale Investeringsfond, at ”fondens bestyrelse pålægges at fremlægge en status for fondens arbejde efter 4 år samt en handlingsplan, så der herefter i en aftale mellem parterne (stat, kommuner og regioner) kan tages stilling til fondens videre organisering. Det fremgår derfor af lovforslag om etableringen af Den Sociale Investeringsfond, at fondens

bestyrelse skal fremlægge en status og handleplan for fondens arbejde inden udgangen af 2021. Evalueringen vil således tage udgangspunkt i de erfaringer, der vil være i de første år efter fondens etablering. Evalueringen vil blive drøftet i aftalekredsen.”

Det fremgår således, at der skal tages stilling til fondens videre organisering af Regeringen, KL og Danske Regioner (parterne). Det skal ifølge bemærkningerne til lovforslaget til loven ske på baggrund af en status for fondens arbejde og en handlingsplan, som bestyrelsen pålægges at forelægge for parterne. Svaret på udvalgsspørgsmålet henviser desuden til en evaluering, der tager udgangspunkt i de erfaringer, der vil være siden fondens etablering.

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det i loven bør præciseres, at der skal gennemføres en evaluering på baggrund af de hidtidige erfaringerne. Konkret foreslås det, at der tilføjes en materiel bestemmelse om, at fondens bestyrelse fremlægger en evaluering af fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en handlingsplan, som skal danne grundlag for stillingtagen til fondens videre organisering.

Evalueringen vil tage udgangspunkt i erfaringerne set i lyset af formålet med fonden. Evalueringen skal danne grundlag for en handlingsplan, der kan indeholde anbefalinger til fondens videre organisering som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til loven. Med ”videre organisering” menes for eksempel fondens sammensætning af bestyrelse og rådgivende udvalg, sekretariatsbetjening, lovgivningsmæssige rammer, forvaltningsretlige status og arbejdsområder, finansielle redskaber m.v.

Den Sociale Investeringsfond er ansvarlig for evalueringens kvalitet og validitet og evalueringen kan gennemføres helt eller delvist af ekstern evaluator. Handlingsplanen vil skulle udarbejdes af fonden, blandt andet på baggrund af evalueringen.

Evalueringens karakter og omfang vil blive drøftet mellem Den Sociale Investeringsfond og Social- og Indenrigsministeriet og under hensyntagen til fondens økonomiske rammer. Evalueringen og handlingsplanen vil skulle forelægges for social- og indenrigsministeren inden udgangen af 2021 og drøftes blandt parterne bag fonden (stat, kommuner og regioner) samt i aftalekredsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2021.

De foreslåede ændringer af loven vil finde anvendelse både for nuværende og fremtidige investeringer, projekter samt eventuelle verserende sager i regi af Den Sociale Investeringsfond.

Loven vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da Lov om Den Sociale Investeringsfond, jf. lovens § 18, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om Den Sociale
Investeringsfond, jf. lov nr. 1462
af 11. december 2018, foretages
følgende ændringer:

§ 1. Den Sociale
Investeringsfond oprettes som en
uafhængig forvaltningsenhed inden
for den statslige forvaltning.

Stk. 1 - 2. ---

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som
nyt stykke:

»Stk. 3. Til de formål, som
fremgår af stk. 2, er Den Sociale
Investeringsfond organiseret i to
underfonde:

- 1) En investeringsfond
- 2) En udviklingsfond«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. § 1, stk. 3, der bliver stk. 4,
affattes således:

Stk. 3. De nærmere temaer inden
for de i stk. 2 nævnte formål, som
fonden skal disponere og investere
inden for, besluttet årligt i
forbindelse med forhandlingerne
om finansloven. Ministeren for
offentlig innovation orienterer
skriftligt fonden herom.

»Stk. 4. Der fastsættes årligt
temaer inden for de i stk. 2 nævnte
formål, som fonden skal disponere
og investere inden for. Temaerne
kan være tværgående for de to
underfonde og besluttet årligt i
forbindelse med forhandlingerne
om finansloven. Social- og
indenrigsministeren orienterer
skriftligt fonden herom. Fonden har
efterfølgende mulighed for årligt at
indstille et supplerende tema.«

§ 6. Tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser.

Stk. 2. Fonden kan som vilkår for tildeling af tilskud fastsætte, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

3. I § 6 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* § 6, stk. 1, kan fraviges i de tilfælde, hvor *stk. 2* finder anvendelse.«

§ 7. Statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. samt private aktører kan deltage i de projekter, hvortil fonden tildeler midler.

4. I § 7 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Private investorer kan investere i fondens portefølje. Investeringerne kan være i fondens samlede portefølje eller i enkelte af fondens investerings- og udviklingsprojekter«

» *Stk. 3.* Den Sociale Investeringsfond skal sikre, at der så vidt muligt er investorer til investerings- og udviklingsprojekter inden for alle de politisk besluttede temaer for fondens arbejde.«

§ 8. Fonden afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til

5. § 8 ophæves.

ministeren for offentlig innovation.
Redegørelsen oversendes til Folketinget.

§ 9. Fonden ledes af en bestyrelse bestående af 1 formand og 7 andre medlemmer.

Stk. 2 – 6. ---

6. Efter § 9 indsættes i *kapitel 3*:

» § 9 a. Fondens forhold reguleres i en vedtægt.

Stk. 2. Bestyrelsen udarbejder fondens vedtægt og ændringer heri, som godkendes af social- og indenrigsministeren.«.

§ 15. Ministeren for offentlig innovation fører tilsyn med fonden.

Stk. 2. Ministeren for offentlig innovation kan afkræve fonden enhver oplysning, som ministeren anser for nødvendig for at kunne udøve sin tilsynsforpligtelse. Ministeren skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med fondens administrative og økonomiske systemer, regnskaber og virksomhed i øvrigt.

Stk. 3. Bestyrelsesformanden holder ministeren for offentlig innovation orienteret om alle væsentlige forhold vedrørende fonden, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi eller aktiviteter.

7. I § 15 indsættes som stk. 4:

»*Stk. 4.* Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om Den Sociale Investeringsfonds organisering, drift, tilsyn, revision m.v.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 15. Ministeren for offentlig innovation fører tilsyn med fonden.

Stk. 2 – 3. ---.

7. Efter § 15 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 15 a. Fonden afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til social- og indenrigsministeren. Redegørelsen oversendes til Folketinget.

